

Nie da się sprawdzić, kto pracuje na etat

PROCEDURY Organizator przetargu nie może żądać wglądu do umów o pracę, jakie zobowiązuje się zawrzeć firma z osobami mającymi realizować zamówienie – wynika z opinii GODO

Sławomir Wikariak
slawomir.wikariak@infor.pl

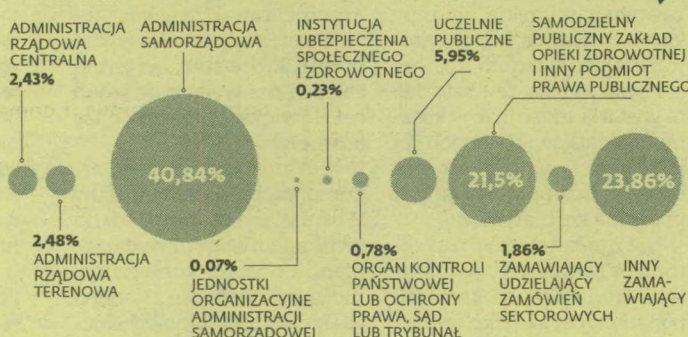
Potwierdzają się obawy, że zamawiający nie mogą samodzielnie weryfikować tego, czy firmy realizujące zadania publiczne rzeczywiście zatrudniają pracowników na etat, tak jak zadeklarowały to w przetargach. Zgodnie z opinią generalnego inspektora ochrony danych osobowych nie mają prawa żądać od przedsiębiorców przedstawienia kopii umów o pracę zawieranych z osobami realizującymi zamówienia.

Od 28 lipca 2016 r. w przetargach ogłaszanych przez administrację publiczną musi znajdować się wymóg, aby osoby realizujące publiczne zlecenia były zatrudnione na etat (tam, gdzie jest to uzasadnione). To efekt ostatniej nowelizacji ustawy – Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.) i konsekwencja prospołecznej polityki rządu. Jeśli czynności związane z realizacją zamówienia spełniają warunki pracy na etat, to osoby je wykonujące mają być zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Wynika to z art. 29 ust. 3a ustawy p.z.p.

Aby deklaracje wykonawców nie pozostawały gołosłowne, zamawiający mają też obowiązek ustalać w specyfikacji metodę ich weryfikacji na etapie realizacji zamówień. Chodzi m.in. o określenie sposobu dokumentowania zatrudnienia osób, własnych uprawnień w zakresie kontroli i sankcji za niewypełnienie zobowiązań (art. 38 ust. 2 pkt 8a ustawy p.z.p.). Jedynym w pełni skutecznym sposobem kontroli jest wgląd do kopii umów o pracę. Zaraz po wejściu w życie nowelizacji pojawiły się jednak wątpliwości, czy zamawiający mogą zastrzegać w specyfikacji takie uprawnienia. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych postanowił je rozwiązać, zadając pytania GODO. Jak wynika z udzielonej odpowiedzi, zamawiający nie mogą żądać wglądu do umów o pracę. Wolno im co najwyżej

Najwięcej zamówień w samorządach i szpitalach

ODSETEK LICZBY UDZIELONYCH ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

92 341 OGÓLNA LICZBA UDZIELONYCH ZAMÓWIEŃ

Dane Urzędu Zamówień Publicznych za okres od 1 stycznia do 30 września 2016 r.

prosić wykonawców o złożenie stosownych oświadczeń bądź też przedstawienie zanonimizowanych kopii umów. Choć nie potwierdzą one, kto konkretnie pracuje na etat, to jednak pozwolą zorientować się w skali zatrudnienia.

Podstawy do żądania umów z danymi pracowników nie dają wspomniane przepisy ustawy p.z.p. Z nich bowiem wynika jedynie, że zamawiający może żądać zatrudniania na umowy o pracę i kontrolować to.

„W opinii GODO dla realizacji tego celu wystarczające byłoby przedstawienie przez wykonawcę stosownych oświadczeń czy zaświadczeń lub zanonimizowanych dokumentów. Dla zamawiającego nie jest bowiem istotne, kto konkretnie zatrudniony jest u wykonawcy na podstawie umowy o pracę, a jedynie sam fakt zatrudniania osób w takiej formie – dla potwierdzenia którego nie jest konieczna zamawiającemu znajomość imion, nazwisk i adresów pracowników czy wysokości ich wynagrodzeń” – napisano w opinii.

Problem w tym, że taka weryfikacja może nie być skuteczna. Usługi takie jak ochrona czy sprzątanie świadczą bowiem często duże firmy, pracujące

jednocześnie dla wielu zamawiających. Nikt nie zagwarantuje, że zanonimizowane umowy dotyczą akurat osób realizujących konkretne zamówienie publiczne.

UZP zastanawiał się, czy problemu nie mogłyby rozwiązać dobrowolne zgody pracowników na udostępnienie ich danych osobowych przez pracodawców. Według GODO nie wchodzi to jednak w grę. Tego samego zdania jest dr Paweł Litwiński, adwokat w kancelarii Barta Litwiński i ekspert Instytutu Altherhanda.

– Taką zgodę trudno byłoby uznać za dobrowolną. Chcąc zachować pracę i wykonywać zadania związane z zamówieniem publicznym, pracownik byłby de facto przymuszony do jej podpisania – uważa prawnik.

Jedynym skutecznym sposobem na sprawdzenie, czy wykonawcy wypełniają nałożone na nich obowiązki, pozostaje więc zwrócenie się do właściwego inspektoratu pracy z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli.

©

PISALIŚMY O TYM

Klauzule społeczne poza kontrolą
– DGP nr 163/2016
www.prawo.gazetaprawna.pl